

1. Yahya Kemal'i ve Nazım Hikmet'i ayrı tutarsak küçük mutluluklar Türk şiirine Garip döneminde bir uğrayıp geçmiştir, diyebiliriz. Biraz Ziya Osman, çok az Cahit Sıtkı... Onun dışında "Hüzün ki en çok yakışandır bize." anlayışı egemendir. Cemal Süreya'nın, Garipçilerin izine basarak yürüdüğü kimi şiirlerinde de bu anlayışın yansımalarını görürüz. Ne var ki onun şiirlerinde genel olarak ince bir hüzün söz konusudur.

Bu parçada geçen "izine basarak yürüme" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkesçe anlaşılma
- B) Yeni biçimler arama
- C) Kalıcı olmayı amaçlama
- D) Benzer duyguları işleme
- E) Karamsarlığı yeğleme

2. Kim bilir kaç kere karar verip de başlayamadığım bir işi bu yıl da ertelemek zorunda kaldım. Türkçe Sözlük'ü alıp baştan sona okuma düşüncem yine hayal oldu. Oysa sözcüklerin kuytulara yatmış, öteki yüzleriyle karşılaşmak tadına doyumaz bir eğlence olacaktır benim için.

Bu parçadaki altı çizili sözle, sözcüklere yönelik olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlk anda akla gelmeyen anlamlarını öğrenmek
- B) Yapısal özelliklerini tanımak
- C) Yenilerini eskilerinden ayırabilmek
- D) Gündelik dilde kullanılanları araştırmak
- E) Yeni bir sözlük oluşturmak

3. Bir sanatçımız şöyle diyor: "Dergiler, edebiyatın yeraltı haritasıdır." Nitekim bu dergilerde ilk ürünleri yayımlanan genç şairlerin çoğu, bir süre sonra çalışmalarını kitaplaştırarak şairliklerinin ilk kilometre taşlarını koyarlar.

Bu parçada geçen "edebiyatın yeraltı haritası olma" sözüyle, dergilerin hangi özelliği belirtilmek istenmiştir?

- A) Sanatçıları, farklı algılama kalıpları içinde düşündürme
- B) Gizli yeteneklerin gün ışığına çıkmasına olanak sağlama
- C) Yazarları, yeni yazınsal türlere yönlendirme
- D) Şiiri öteki türlerin önüne geçirme
- E) Sanatçıların birbirlerinden yararlanmasına ortam

4. Turgut Uyar'ın "Şiir çıkmazda çünkü insan çıkmazda." sözüne katılmadığımı belirtmek isterim. Bu iki durum arasında karşıtlık ilişkisi var bence. Yani insan çıkmazdaysa şiir çıkmazda olamaz. Aksine, şiir çıkmazdan beslenir. Bu, zaman zaman varoluşsal, bireysel çıkmazlar olur; zaman zaman da savaşlar, felaketler gibi toplumsal çıkmazlar... Peki bu hep böyle olmak zorunda mıdır? Tabii ki değildir. Çıkmazlar olmadan da yazılabilir çok iyi şiirler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada geçen "Şiir çıkmazdan beslenir." sözüne anlamca en yakındır?

- A) Büyük ve eskimeyen şiirler, insanın dış dünyasıyla iç dünyasını kaynaştırarak anlatanlardır.
- B) Şiirin evrenselliği insanın duygu dünyasına odaklanmasına bağlıdır.
- C) Çözümsüz durumlar şiire kaynaklık eder.
- D) Yeni şiir türlerinin oluşturulmasında, yaşananların payı vardır.
- E) İyi şiirler, şairlerinden zengin bir birikim ister.

5. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen cümle, araç içindeki sözün anlamını içermektedir?**

- A) Öykünüzdeki bilinmeyenlerden kurtulmak için öyküdeki kadının kim olduğunu, nasıl bir yaşam sürdürdüğünü, ne iş yaptığını görünür kılın. (belirginlik kazandırmak)
- B) Sizin yaptığınız gibi, bir dönemi küçük bir öyküye sığdırmak herkesin üstesinden gelebileceği bir iş değildir. (zorluğu yenmek)
- C) Öykünüzün kahramanı olan kadını, içimizden biri gibi gösterebilmişsiniz. (inandırıcı olmak)
- D) Öykünüzü, yaşamın akışını düşündüren bir doğallıkla yazın, bunu yapabilecek güçlü bir kaleminiz var. (yazarlık yeteneği olmak)
- E) Öykülerinizde ayrıntılardan kaçınmanızı, yalnızlığa bağlı kalmanızı çok beğendim; bu, sizin yoğunluğa verdiğiniz önemi gösterir. (çığır açıcı olmak)
6. Şair olarak başarıyı --- borçluyum çünkü ne kadar çok sözcükten kurtulursam şiire o kadar çok yaklaştığımı düşünürüm hep.

Bu cümlede boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sahip olduklarıma değil, vazgeçtiklerime
- B) aynı metni eklemelerle zenginleştirmeme
- C) aldığım notlardan yararlanmama
- D) hayal gücümün zenginliğine
- E) işlediğim duyguların çeşitliliğine

7. (I) Yaşadığı dönemin şiir anlayışından uzaklaşarak uçlarda dolaşan, alışılmadık bağdaştırmaları ve imgeleleriyle zaman zaman, bilinen söylemin dışına taşan şair, sürekli yenilikler peşinde koşmuştur. (II) Karşılaştığı insanlık durumlarına yeni duygu ve anlamlar yükleyerek onları yeniden yazmıştır. (III) Şiirlerini oluştururken boş alanlar bırakmış, uzun dizeleri kırmıştır. (IV) Şiirde bir yenilik gerçekleştirmek için dilin yerleşik söz değerlerini olduğu gibi kullanmaktan kaçınmış, dili yeniden kurmaya yönelmiştir. (V) Şiirlerinin çoğunda, çok anlamlı sözcükler kullanarak değişik çağrışımlar uyandırmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi, sözü edilen şairin şiirlerinin içeriğiyle ilgilidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Kimi şairler vardır, daha ilk şiirleriyle yeni bir içerik, yeni bir biçim yaratırlar. (II) Bu şairler, sürekli bir arayış içinde olduklarından zaman zaman şaşırıtsalar da düş kırıklığına uğratmazlar okurlarını. (III) Moda yönelişlere itibar etmezler, dışarıdaki "gürültü" dikkatini dağıtmaz bu tip şairlerin. (IV) Kendilerini yenileme süreci içinde olan bu şairler okurlarının beklentilerini boşa çıkarmazlar. (V) Şiirin iç sese dayandığının, yapısal bir bütünlük ve sağlamlık gerektirdiğinin bilincindedirler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) III. ve V. B) IV. ve V. C) II. ve IV.

- D) I. ve III. E) I. ve II.

9. (I) Berna Moran'ın deyişiyle "huzursuzluğun romanı", Fethi Naci'ye göre de "Türkçenin en güzel aşk romanı" olan Huzur'un yayımlanışının üzerinden yaklaşık elli yıl geçti. (II) Bu romanda olaylar, bir ağustos günü başlar ve radyodan İkinci Dünya Savaşı'nın başladığını haber veren bir anonsla biter. (III) Her ne kadar ilk bakışta aşk romanı gibi görünse de günahın ve kavuşmanın değil, Doğu'yla Batı'nın, huzursuzluğun, zaman ve müziğin romanı olarak kabul edilir. (IV) Huzur, hiçbir zaman Madam Bovary'nin yarattığı etkiye benzer bir etki yaratmamıştır. (V) Madam Bovary gibi can sıkıcı taşranın romanı değildir Huzur; tam tersine çok eski, çok köklü bir kentin, İstanbul'un, Boğaziçi'nin romanıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde değerlendirme söz konusu değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. (I) Günümüzde, yeni yetişen genç yazarlar kendinden öncekileri tanımadıkları, okumadıkları için bir eksiklik duymuyor sanki. (II) Bunlar deneyimli, usta yazarların önünde yaprak gibi titremiyor artık, kendine çok güveniyor. (III) Bununla birlikte yapıtları ilgiyle karşılanan, geniş okur kitlelerine seslenen sanatçının çok iyi yazar olduğu yanlışına düşüyor. (IV) Yeni kuşağın "Ne olacaksa çabucak olsun." düşüncesinden doğan bu gözü kara yarış, bence oldukça tehlikeli. (V) Çünkü bu, bireyciliğin, "ben ben" ciliğin egemenliği anlamına gelir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, usta yazarların, edebiyat dünyasındaki gelişmelerden kaygılandıkları dile getiriliyor.
- B) II. cümlede, genç yazarların değişen tutumları hakkında bilgi veriliyor.
- C) III. cümlede, yanlış bir kanıya değiniliyor.
- D) IV. cümlede, olumsuz bir durumla ilgili kişisel görüş belirtiliyor.
- E) V. cümlede, önceki cümlede belirtilenle ilgili yorum yapılıyor.
11. Şairler arasında öteden beri süregelen açık ya da gizli bir yarış vardır. Oysa aynı gözeden su içen, aynı güneş altında ısınan, aynı ağacın gölgesinde oturan insanlardır onlar. Birbirlerine, sanıldığından daha çok ihtiyaçları vardır. Ölmüş şairlerle, onların anıları üzerinde yaşatılan dostluklar da dâhildir buna. ----? Kıskanmalar, görmezden gelmeler, kara çalmalar... Neyi paylaşamazlar? Herkesin kabı kendine göredir, alacağı su miktarı bellidir oysa. Paylaşmanın, el ele vererek yaratacakları eleştiri ortamının sağlayacağı yararlar üstünde durmak ve bunu geliştirmek varken nedir bu yok edici yarış?

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Oysa her şair, şiirini kendi yaşam serüveninden çıkarmaz mı
- B) Bunu bilmelerine karşın nedir bu sevgisizlik şairler arasında
- C) Şairler arasındaki bütün bu çatışmalar gerçekte şiirimizin tematik haritasını daraltır mı
- D) Öyleyse neden şiirin kolaya kaçma sanatı olduğu izlenimi yaratılıyor
- E) Şairler, birbirlerini değerlendirirken şiirsel ölçütler kullanırlar mı

12. Sokrates'ten önceki ilk Batılı filozoflar, geçmişten iki büyük kopuşu aynı anda gerçekleştirdiler. İlk önce, kendi akıllarını kullanarak dünyayı anlamaya çalıştılar. Bu tek başına, tümüyle yeni bir şeydi ve insanın gelişmesinde en önemli köşe taşlarından birini oluşturdu. Aynı zamanda insanlara, akıllarını nasıl kullanacaklarını ve kendi başlarına nasıl düşüneceklerini de öğrettiler. ----. Onlar bilgi birikimlerini olduğu gibi öğrencilerine aktarmak yerine, onları tartışmaya, düşünce alışverişinde bulunmaya, kendi düşüncelerini ileri sürmeye ve savlarını kanıtlamaya özendiren öğretmenlerdi.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Ayrıca insanın düşünce yapısını çözmeye çalıştılar, gözleme ve deneye dayanan psikoloji biliminin temellerini de attılar
- B) Düşünce tarihinde bu yaklaşımlar, çok büyük tartışmalara konu oldu
- C) Dolayısıyla, öğrencilerinin de kendileriyle tıpatıp aynı düşüncede olmasını beklemediler
- D) Bu tutum, günümüz düşünce dünyasında da varlığını sürdürmektedir
- E) İnsanlığın zihinsel serüveninde ortaya çıkan bu iki yöntem birbirini etkileyen bir gelişim süreci izlemiştir
13. Türküler, şiirler iç dünyamızın sesi olarak yazılmış olsalar da bizden çıktıkları anda topluma mal olmuştur artık. Yalnız topluma mal olmakla kalsa iyi. Yerelden ulusala, ulusaldan evrensele bir değişme ve gelişme çizgisi izleyerek bütün insanlığın ortak değeri hâline gelir. Örneğin Yunus Emre'nin şiirlerinde yansıtılan duygular salt bize mi özgüdür? Neruda, yalnızca Şili'nin acılarını yansıtmıştır, deyip dışlayabilir miyiz onu? Acısı acımız olmuştur, halkı da halkımız. Kısaca ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) şiir, şairin şiiri düşünmeye başladığı andan okuyucusuyla buluştuğu ana değin süren, uzun ve sancılı bir dönemin ürünüdür
- B) sanatçı, ortaya koyduğu ürünlerin hangi özellikleri taşıyacağını önceden saptamalıdır
- C) sanatçı, yapıtını yaratırken bilinçli olarak ona ulusal niteliklerin dışına taşan yeni boyutlar kazandırır
- D) her birimiz, yaşadığımız bölgenin rengini, dokusunu, çizgisini yansıtan türkülerden ve şiirlerden hoşlanırsınız

- E) türküler, şiirler özünde kendi coğrafyalarının izlerini taşıyalar da sanatsal dilin içerdği insansal öze bütün insanlığın ortak yaratısıdır

14. Gerek edebiyat dergilerinde gerekse gazetelerin sanat-edebiyat sayfalarında yer alan söyleşilerde, nedense hep aynı konular konuşuluyor ve bundan bir türlü vazgeçilmiyor. Bir yazarın yeni bir romanı mı çıkmış, sorusu hemen hazır: "Bu yapıtınızı yazarken neyi amaçladınız?" ya da "Yapıtınız yaşadıklarınızdan izler taşıyor mu?" Cevaplar da üç aşağı beş yukarı aynı düşünceler etrafında dönüyor. Peki neden bu sınırlılık? Bence bu, yazardan değil, soruyu sorandan kaynaklanıyor. Çünkü söyleşilerde asıl yönlendirici, soruyu sorandır. Bu nedenle sanatçının düşünce üretmek sanatını geliştirmesinde ve yapıtlarının değerlendirilmesinde ona sorulacak soruların önemli bir payı vardır. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bütün bunlara bakarak eleştirel yaklaşımın nedenli önemli olduğunu söylemek hiç de yanlış olmaz
- B) Bu sorun bence temelde birbirini izleyen aynı nitelikteki durumların art arda sıralanmasından doğuyor
- C) Hangi yazara sorarsanız sorun, hepsi kendine özgü yazma yöntemlerinin olduğunu söyleyecektir
- D) Üstelik yapıtın niteliğini yazarın donanımı belirler ve bunun üzerine söylenebilecek çok söz vardır
- E) Kısaca hem eleştirmenlerin hem de sanatçılarla söyleşi yapanların, her düzeyden insanın ilgisini çekecek nitelikte sorular sorması gerekiyor
15. Yayınevlerinin tercihi her zaman romandan yana olmuştur. Yalnız bizde değil, dünyada da böyle. Öyküler ise daha çok dergilerde varlıklarını sürdürüyor. Öykü kitabı yayımlamakta direnen genç yeteneklere olanak sağlayan yayınevleri - neyse ki - var. Şu da bir gerçek ki beş altı yıldır durağan bir ortamda kendini yineliyor öykü ama yenileyemiyor. Bu nereye kadar sürer, kestirmek güç; ardından bir yükselişin, belki de sıçramanın yaşanacağı kesin.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Öykücülerin soyut konulara ağırlık verişini neye bağlıyorsunuz?
- B) Yayınevleri öykü seçiminde hangi ölçütlere bağlı kalıyor?
- C) Genç yazarları öykü yazmaya yönlendirmek için neler yapılabilir?
- D) Türk edebiyatında romanın yükselişi karşısında

öykünün konumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

E) Roman türündeki kalıplaşmaya gidiş konusunda ne düşünüyorsunuz?

16. Modayı sevmem. Örneğin herkesin aynı anda, aynı şeyleri giymesi, bana nedense ters gelir. Benim puslu, gözlerden uzak ve reklamı çok yapılmamış olan hoşuma gider her zaman. Çünkü yönlendirilmeyi değil, özgürce keşfetmeyi severim. Bilinçaltıma baskı yapılmasını istemem.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

- A) Popüler edebiyat ürünleri arasında romanın yeri nedir?
- B) Yayımlandığında uzun süre gündemden düşmeyen bu romanı neden bu kadar geç okudunuz?
- C) Okurlarınız, romanlarınızdaki fantastik dokuyu nasıl karşılıyor?
- D) Bir romanın üst üste baskı yapması, değerli olduğunu gösterir mi?
- E) Anlattıklarınızı niçin kendi çocukluğunuzla sınırlandırıyorunuz?

17. Ödüller, genç bir şairin adının altı fosforlu bir kalemle çizilerek şiirlerinin tanınmasına olanak sağlıyorsa az şey mi bu? Ya da usta bir şairin, şiire verdiği emeğin ödülle taçlandırılmasının ne sakıncası olabilir ki? Üstelik şiir kitaplarının hemen hemen hiç satılmadığı, dolayısıyla kitapçıların, bu kitapları raflarına koymaya yanaşmadığı ve dağıtımçıların, "şiir" sözcüğünü duyduğunda yüzlerini buruşturduğu günümüzde... Şiirin bu konumuna gönül razi olmayan şairlerin verdiği emekleri, bütün şiirseverlerin takdirle karşılması gerektiği kanısındayım.

Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Ödüllere karşı çıkılmasından
- B) Ödüllerin gelişigüzel dağıtılmasından
- C) Günümüzde değer yargılarının değişmesinden
- D) Genç şairlerin ödül alınca ustalaştıklarına inanmalarından
- E) Sanatçıların, yaratılarını oluştururken gerekli özeni göstermeyişlerinden

18. Don Kişot ve Don Kişotluk üstüne şimdiye değin ciltler dolusu yazı yazıldı ve hâlâ yazılıyor. Ünlü bir filozof, "İnsan bu yapıtı hayatında üç kez okumalıdır: Duyguların hemen kolaylıkla harekete geçtiği gençlikte, mantığın egemen olmaya başladığı orta yaşta,

her şeye felsefe açısından bakıldığı yaşlılıkta." diyor. Bu sözleriyle yapıtın klasik bir yapısının olduğunu belirtiyor.

Bu parçada sözü edilen yapıyla ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman türünün ilk ve temel örneği olduğu
 - B) Tadına, eleştirel bir okumayla varılabileceği
 - C) İnsanoğlunun değişik hâllerini yansıttığı
 - D) Düş dünyası geniş okurlara seslendiği
 - E) Yaşamın farklı dönemlerine özgü bakış açılarıyla okunmasının gerekliliği
19. İnsanlar, toplu hâlde yaşama gereksinimi duyarlar. Bunun için herkesin üzerinde anlaştığı, gittikçe yaygınlaşan ortak bir değerler sistemi gerekir. İşte ahlak, bu türden bir değerler sistemidir. Toplumda çekişen ve çatışan tarafların hiçbir ortak yanı kalmadığı durumlarda bile birleştirici bir güç durumundadır. Örneğin, dürüstlüğü değil de yalancılığı ya da sahtekârlığı kimse önermiyor. Sadakat yerine ihanet, adalet yerine haksızlık değerli gösterilemiyor. Çünkü ahlak, bir insan topluluğunun, üzerinde birleştiği ortak paydayı oluşturuyor.

Bu parçadan ahlakla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Kişileri değerlendirmede ayırıcı bir ölçüt olduğu
 - B) Davranışları ve ilişkileri düzenleyen ana kurallar olduğu
 - C) İlkelerinin kişiden kişiye değişen, göreceli bir nitelik taşıdığı
 - D) Toplumdan topluma farklı özellikler taşıdığı
 - E) Yasaların öngördüğü yaptırımları içerdiği
20. Yirminci yüzyılın ikinci yarısından bu yana nostalji, başka bir deyişle eskiye duyulan özlem gittikçe yaygınlaşıyor. Bu, bir bakıma insanların yaşamlarından giderek daha fazla yakındıklarının bir göstergesi. Artık her kuşak yaşamın daha az mekanik, doğallığın daha yaygın olduğu bir dönemi özleyiyor. Bu özlem hiç bitmeyecek gibi görünüyor. Çünkü teknolojik gelişmeler yaşamı kolaylaştırdığı ölçüde daraltıyor da. Bu yüzden günümüz insanı gözlerini geçmişe çeviriyor. Söz gelimi eski trenler böyle miydi, diye başlıyor, insanların atlı arabalarla yolculuk ettikleri günlere kadar gidiyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) İçinde bulunduğumuz koşulların geçmişi güzel-
leştiren çağrışımlar yarattığı
- B) İnsanlar arasındaki içtenlikli ilişkilerin yitip gittiği
- C) Mutluluk anlayışının insandan insana değiştiği
- D) İnsanların gelecek kaygısı çekmediği
- E) Günümüzde, yaşama sevincinin azaldığı

21. Bir zamanlar edebiyatın gücüne, bir şeyleri değiştire-
bileceğine inanırdım. Benim için edebiyat, yaşam bo-
yu temiz kalmanın, vicdani ve ahlaki çürümeye karşı
durmanın göstergelerinden biriydi. Yıllarım, bu inan-
cın etkisiyle gelişen bir tutkunun peşinden koşmakla
geçti. Ama artık kabul edelim, bugünün insanı sözün
değerini bilmiyor. Okumayı sevdiğini söylüyor ama iyi
romanlardan, öykülerden, gerçek şiirden habersiz.
Ömrünü edebiyata vermiş, köşesinde sessiz sessiz
yaşayan gerçek yazarlara sırtını dönmüş. Yalnızca,
yapıtları çok sattığı için kimi yazarların önünde uzun
kuyuklar oluştururken edebiyatın insanı çağırdığı o
gerçek dünyayı aşındırdığının farkında bile değil. Pe-
ki, o zaman edebiyat ne işe yarıyor? Söylemesi zor
ama edebiyat bugün, yaratıları ilgi görmeyen üç beş
kişinin sığındığı, kuşatılmış bir kale.

**Aşağıdakilerden hangisi edebiyatla ilgili olarak bu
parçada yakınılan durumlardan biri değildir?**

- A) Okurların beğeni düzeyinin düşmesi
- B) Gerçek sanatçıların giderek azalması
- C) Eğitiminin, güzel duyusal (estetik) boyutlara da-
yandırılmaması
- D) Yazınsallıktan yoksun yapıtlara değer verilmesi
- E) Yaşama ve insana olumlu boyutlar kazandırdığı-
nın farkına varılamaması

22. Çocukluğumuzda kaç kez duyduk kim bilir: "Çok oku-
yan mı bilir, çok gezen mi?" Cevaptan çok, sorunun
kendisi önemliydi sanki. Ortada derin bir ikilem var-
mış gibi ciddiyetle yöneltilirdi soru. Her seferinde
"Çok okuyan!" dememiz beklenirdi. Galiba ilköğ-
retimdeki öğretmenlerimiz, okuma sevgimizi böyle ar-
tırmaya çalışırdı. Çok okumakla çok gezmek asla yan
yana gelemezmiş gibi... Bense okumayı da gezmeyi
de tutkuyla seven biri olarak ikiye bölünürdüm. Hiçbir
zaman ısınmadım bu yapay ikileme, okumanın da
içten içe bir seyahat olduğuna inandığımdan, her ki-
tabın bizi başka bir yolculuğa çıkardığını düşündü-
ğümden. Okuyarak gezmek, her kitabı başlı başına
bir serüven sayarak bir başka ortama, bir başka ya-
şama uzanan bir yolculuk yapmak mümkündür çün-
kü. Gezerken de her insanı ve her hayatı bir kitap gibi
düşünerek dünyayı okumak da mümkün. Okumak ve
gezmek aslında o kadar iç içe ki...

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşmaz?

- A) Yaşamdaki olgular kalıplaşmış sorulara sığdırılmaz.
- B) Bilgi edinmenin farklı yolları vardır.
- C) Kitaplar dünyayı tanımamıza olanak sağlar.
- D) Merak ögesi içermeyen kitaplar gezip görme isteği de uyandırmaz.
- E) Okuma ve gezme birbirini besleyen iki eylemdir.

23. Benim ansiklopediyle tanışmam, ortaokulda ödev yapmak için kütüphaneye gittiğim günlere rastlar. Bir ansiklopediye sahip olmak o yıllarda, hayal edilemez bir şeydi. O, ancak bir kütüphanede bulunur ve belli bir süreliğine alınıp bakılabilir, dokunulabilir bir nesneydi. Kocaman cüssesiyle bir ansiklopediyi kucaklamak, sayfalarını karıştırmak, bir maddeyi arayıp bulmak, başka bir gezegene inmek ve orada keşiflerde bulunmaktan farksızdı. Ne yazık ki şimdiki çocuklar ansiklopedi bile karıştırmıyorlar. O büyülü dünyadan, o heyecandan habersiz yaşıyorlar. Öğretmenler ödev verirken "İnternette bulun." diyorlar. Onlar da hiçbir çaba göstermeden İnternette buldukları bilgiyi kopyalıyor; okuyup değerlendirmeden, hiçbir şey öğrenmeden götürüp veriyorlar.

Bu parçada belirtilenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sürdürülen bir tutuma tepki
- B) Öğrenme coşkusunu tadamayış
- C) Bilgiyi özümseyememe
- D) Kolaycılığa yönlendirme
- E) Duygularını başkalarıyla paylaşamama

24. Hemen hepimiz yazılarımızda, yerli yersiz alıntılar yapmaktan, özellikle sözü, alçak gönüllülikle yabancı ozanlara, çağdaş düşünörlere bırakmaktan fazlasıyla hoşlanıyoruz. Kimi zaman bunu öyle abartıyoruz ki yazar olarak konuyla ilgili ne düşündüğümüz anlaşılıyor. Ayrıca aynı alıntıların değişik yazarlarca da kullanıldığını görüyoruz. Böylece tekrarın tekrarı bir okuma, zaman kaybına, okuma ediminin yavanlaşmasına yol açıyor. Bu nedenle kendi özgün düşüncemizi dayanaklarıyla işlemeliyiz yazılarımızda. Yüzeysellikten olabildiğince kaçınmalıyız. Kendi düşüncelerimizin de örneğın bir Valéry'ninki, Deleuze'ünki kadar önemli olduğuna inanarak bir öz güven geliştirmeliyiz.

Bu parçada alıntıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazılarda kullanılırken aslına bağlı kalınmadığına

- B) Belirli örneklere sık sık başvurulduğuna
- C) Yazarlarda düşünsel sığığa yol açtığına
- D) Okuma zevkini azalttığına
- E) Kullanımının, yazarların kendi düşüncelerini önemsemeyişlerinden kaynaklandığına

25. Bazı sanatçılar, yaratıcılıklarını kamçılaman büyüğü
I
anları "beyaz an" diye adlandırmış. Yakalandığı
II
sırada "Sonra devam ederim." diyerek asla kesinti-
III
ye uğratılmaması, ertelenmemesi gerekmiş bu
anın. Çünkü dönüp bakıldığında yerinde bulunama-
IV
yabilirmiş. Tükenceye değin hakkının verilmesi
gerekmiş, her zaman karşılaşılamayan bu beyaz
V
anların.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) II. B) III. C) IV. D) I. E) V.

26. (I) Rengi uçmuş, sıradan yaşamımızda kendimize bir ziyafet çekmek istediğimiz zaman kitapların kapağını aralarız. (II) Büyük bir açlıkla sayfaları çeviririz. (III) Gözlerimiz sözcükleri iştahla birer birer yerken zamandan ve mekândan kopuveririz. (IV) Başka insanların, başka diyarların görünmez konukları oluveririz. (V) Bu deneyimin ardından yaşadığımız ana geri döndüğümüzde ise ruhumuzda kopan fırtınalar ya şiddetlenir ya da dinginleşir ama her zaman bir şeyler değişir içimizde.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, nesne, belirtili isim tamlamasından oluşmuştur.
- B) II. cümlede, durum zarfı kullanılmıştır.
- C) III. cümle, bileşik yapı bir cümledir.
- D) IV. cümlede, "görünmez" sözcüğü fiilden sıfat yapım eki almıştır.

geni, kirgini, suçlayıcı, kuskun...
IV V

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünsüz benzeşmesi vardır?

A) II. B) III. C) IV. D) I. E) V.

31. Top peşinde koşan çocukları, pencereden sarkıp çamaşır asan genç kızları çekinmeden fotoğraflamak mı
I
istiyorsunuz? O zaman Balat vazgeçilmez mekânınızdır. Hele akşamüstü eski semtin dar sokaklarına
II
öyle bir ışık düşerki hayran kalırsınız. Son yıllarda
III
yapılan restorasyon çalışmalarıyla güzelleşen Balat
IV
Kültür Evini de görmeden edemezsiniz.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) IV. B) V. C) III. D) II. E) I.

32. Denizli'nin Tavas ilçesine bağlı Medet Köyü'nde yaşayan "sırsız seramik" ustasını bu sanatın meraklıları tanıır. Usta , derme çatma köy evinde yumurta kabuğu inceliğinde seramikler üretir, bunların üzerine desenler çizer sonra ... Bu desenlerin büyüleyiciliği
II
nereden geliyor? Besbelli tarihten süzölmüş türlü hayatlardan ... Ya yolu Tavas'a düşürüp görmeliyiz
IV
onları ya da Türkiye'nin çeşitli müzelerini dolaşıp raf-lara daha dikkatli bakmalıyız .

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) V. B) II. C) I. D) III. E) IV.

33. Eğer o şiirler, o romanlar, o öyküler, o tiyatro yapıtları olmasaydı, söylemek bile fazla, duygularımız daha az bilinecek, bilgilerimiz daha az olacaktı. Çünkü edebiyat, daha iyi duymamızı, daha iyi düşünmemizi sağlar. Daha doğru, daha insanca yaşamamıza yardımcı olur.

Bu parçada, virgülün işlevleriyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisine uygun bir örnek yoktur?

- A) Özel olarak vurgulanması gereken bir ögeyi belirtme
B) Ara sözleri ayırma
C) Art arda sıralanan eş görevli sözcük kümelerini ayırma
D) Tırnak içinde verilmeyen aktarma cümlelerini belirtme
E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırma
34. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?
- A) Diplomalarını alacak öğrenciler salona sırayla giriş yaptılar.
B) Müjdeyi vermek için mutfağa, annesinin yanına heyecanla koştu.
C) Konuşmasına başlamadan önce dinleyicilere şöyle bir baktı.
D) Eski öğrencilerin de katıldığı büyük bir toplantı düzenlediler.
E) Yarıyıl tatilinde yapılacak olan Amasra gezisi ertelendi.

35. (I) Çocuklar şiire pek ilgi duymaz; onlar, metinlerde geçen sözcüklerin ve yansıttıkları anlamın büyüünden çok, anlatılanlara odaklanır. (II) Çocuk şiiri denen bir türün varlığını hep sorgulamışımıdır. (III) Çünkü "olay" onlar için neredeyse her şeydir. (IV) Nitekim, çocuklar için yazılmış iyi şiirleri bulup getirmeme, okutup ezberletmeme karşın, benim kızım da bu şiirlerde olayı aradığından iyi bir şiir okuru olamadı henüz. (V) Bu da bize, Borges'in de dediği gibi, şiirin öğretilemeyecek ama duyumsatılabilecek bir tür olduğunu gösteriyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

36. (I) Editör, bir yayınevinin olmazsa olmazlarından. (II) Yayımlanacak bir yapıtı düzenlemek, yayıma hazırlamak ve yayımlamak gibi birçok işi ve işlevi var. (III) Yazarın ve eserin seçilmesinden, nasıl yayımlanacağına değin yayımlama işinin bütün aşamalarını kapsayan zorlu bir iştir bu. (IV) Günümüzde editörlük, yayıncılık alanında kurumsallaşamamış işlerden. (V) Yazarların çoğu, editörün yaptığı işi küçümseyip onu yalnızca bir düzeltmen olarak algılıyor. (VI) Bu yüzden de editörlüğü böyle algılayan birçok yazarın yayımlanan kitaplarında yanlışlardan geçilmiyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

37. (I) İnsan ilişkilerinin öneminin yeterince kavranmamış olması, çocuk gelişimiyle ilgili birtakım sorunları da beraberinde getirdi. (II) Söz gelimi günümüzde, kendi kendine oyun kuramadığı için üretken olamayan, edilgen, çevreye karşı ilgisiz, evlere hapsedilmiş çocuklar yetişiyor. (III) Bunların hayal güçleri, erken yaşta tanıştıkları ve hayatlarının doğal bir parçası olan televizyonla ve bilgisayar oyunları ile sınırlanmış durumda. (IV) Televizyondaki reklamlar çocukları ticari birer araç olarak görüyor. (V) Kaba kuvveti ve silah kullanmayı özendiren, sanat değeri düşük filmler ve kimi yayınlar yüzünden özellikle çocuklar, çeşitli psikolojik sorunlarla yüz yüze geliyorlar. (VI)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine düşüncenin akışına göre "Bütün bunlardan daha da önemlisi, bu türden olumsuzluklar tekrar tekrar yaşanıyor." cümlesi getirilebilir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

38. Sözcükler anlamlı ses birimleridir. Başka bir deyişle nesnelere ve varlıkların yerini tutan birer göstergedir. Aslında özel adlar dışında hiçbir sözcük, tek bir nesnenin adı değildir. Çünkü bir sözcük, kimi yönleriyle ötekilerden ayrılan, birbirlerine daha çok benzeyen, türdeş birçok nesnenin ortak adıdır. Söz gelimi çiçek sözcüğü belli bir çiçeğin değil, çiçek olma özelliği taşıyan tüm bitkilerin ortak adıdır. Dünyadaki benzer özellikler taşıyan bazı bitkilerin ötekilerden ayrılarak farklı bir küme oluşturduklarının anlaşılmasıyla, "çiçek" sözcüğü o kümenin adı olmuştur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Abartma B) Tanımlama
C) Örnekleme D) Karşılaştırma

E) Genelleme

39. Yazınsal yaratıcılığın gizi, ana dilde, ana dilin söz değerlerindedir. Buna erişmesi, yazarın, ozanın öncelikle ana dilini, onun söz değerlerini sevmesine bağlıdır. Bu sevgiden yoksunsa kişi, gerçek anlamda yaratıcı olamaz. Büyük bir ozan da yaratıcılığın dilde, sözcüklerde olduğunu söylüyor. Şöyle diyor sözcükler için: "Onların önünde ben diz çökerim, bana kalk deyinceye değin kıpırdamam. Kısaca, değer veririm onlara, arkalarından giderim sözcüklerin, izlerim onları. İşte ben böylesine severim sözcükleri."

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Değişik cümle türleri kullanılmıştır.
- B) Alıntıya yer verilmiştir.
- C) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
- D) İkileme kullanılmıştır.
- E) Açıklama yapılmıştır.
40. Şiirlerimde bir dereden söz etmişsem şırıldayan sularla kar kokusu duyumsansın istemişimdir. Kaleiçi'ni anlatmışsam kırlangıçların seslerine yansımış bahar sevinci duyumsansın istemişimdir. Akdeniz'in üstünde parlayan gün ışığı, ardıç kuşları... Her sabah bize ergen güzelliğiyle "Günaydın." diyen Tahtalı Dağ'ın üstüne yığılmış mor bulutlar... Teleferik yapmak amacıyla dinamitlerle parçalanmış dağın, yok edilmiş endemik bitkilerin kederi... Çam ağaçlarının, bin yıllık sedirlerin denizi yalayıp gelen esintisi dizelerimin üstünden geçsin istemişimdir.

Böyle diyen şairin şiirleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İmgelere başvurduğu
- B) Değişik mekânlardan söz ettiği
- C) Çağrışımlardan yararlandığı
- D) Duyularla algılanan ayrıntılara yer verdiği
- E) Üçüncü kişili anlatımla biçimlendirdiği